

BEWAAR HET PAND

Uitgave tot bevordering van de handhaving der oude Gereformeerde beginselen
verschijnt eens in de veertien dagen

KOMMISSIE VAN REDAKTIE:

Ds. G. Blom, Meerkkerk; Ds. H. C. van der Ent, Katwijk aan Zee; Ds. R. Kok, Soest; Ds. H. van Leeuwen, Elburg; Ds. D. Slagboom, Barendrecht; Ds. M. C. Tanis, Sliedrecht-Centrum; Ds. M. Vlietstra, Bunschoten; A. Beukers, Alphen a.d. Rijn; J. van Heteren, Sliedrecht-Centrum en Joh. van der Lee, Alphen a.d. Rijn.

REDAKTIE:

Ds. G. Blom, Prinses Marijkeweg 13,
4231 BP Meerkkerk. Telef. 01837-1357

ADMINISTRATIE:

Joh. van der Lee, Kwartelstraat 74 2406 EP Alphen aan den Rijn, telef. 01720 - 73814, postrek. 70.43.50, t.n.v. de administrateur van „Bewaar het Pand” te Alphen aan den Rijn.
Abonnementsprijs f 10,- per jaar. Abonnementsprijs voor de Verenigde Staten en Canada 5 dollar per jaar. Advertenties f 0,25 per mm. Bij kontrakt korting.

Meditatie

Volharding gezegend (3)

„zo zal Ik hem brengen tot het land, in hetwelke hij gekomen was, en zijn zaad zal het erfelijk bezitten.....Numeri 14:24c

De Heere belooft aan Kaleb zijn zegen. Hij had volhard de Heere na te volgen. Nu zal de Heere het uit laten komen: die Mij eren zal Ik eren! De Heere kroont daarin Zijn eigen werk. Horen mag Kaleb het uit Gods eigen mond. Er is een loon der genade.

Hoe sprekend is hier het onderscheid tussen degenen die in ongelooft het Woord Gods verwerpen en die door genade het Woord leren omhelzen. Voor de andere tien verspieters komt het oordeel. Zij ontvangen hun straf op staande voet. We lezen in dit hoofdstuk, dat zij sterven door een plaag voor het Aangezicht des Heeren. Zij hadden het land gezien. Zij hadden van de vrucht gegeten. Zij hadden bewondering gehad voor de schoonheid van het land der belofte. Maar zij komen niet binnen. In zekere zin wordt hun eigen wens vervuld. Zij willen immers niet binnengaan. Ook het volk dat naar hen geluisterd heeft zal niet in kunnen gaan. Zij zullen veertig jaar omzwerven door de woestijn naar het getal van de dagen dat zij het land verspiet hebben. Allen van 20 jaar en ouder zullen sterven in deze woestijn. Zij blijven allen buiten voor eigen schuld. Wat is het erg geen acht te geven in het heden der genade op het Woord Gods, dat het beste erfdeel predikt, dat er te krijgen is. Laten we toch letten op de welmenende roepstemmen des Heeren. Ook op Zijn oordelen, waarmee Hij allen tegentreedt die geen lust hebben in de bekering tot God. Zo gemakkelijk kunnen we het zeggen, dat wij het zelf niet kunnen doen. Maar de Heere roept en wil alles nog geven uit vrije genade wat nodig is om het eeuwige erfdeel te verkrijgen. Hij is een God, Die het harde hart verbreekt en in onmacht en onwil de krachten Zijner genade verheerlijkt.

Maar nu krijgt Kaleb het uitzicht op de erfenis uit genade. Nee, er staat niet dat hijzelf wel zal komen en ingaan in het land der belofte. Al te duidelijk zegt de Heere het, dat het enkel Zijn werk is. Zo zal ik hem brengen in het land in hetwelke hij gekomen was. Die beloften staat vóórop! De Heere zal geven en Hij zal het doen. Hij heeft Zijn overblijfsel bewaard en zal daar nu ook voor zorgen. Hij maakt uit genade alléén Zijn Woord waar. En Kalebs zaad zal in dat voorrecht delen. Zijn kinderen zijn er nog goed mee, dat hun vader in de wegen des Heeren mocht wandelen. Moet dat laatste ook niet spreken in onze tijd? We denken zo vaak: wat moet er van de kinderen terecht komen? Ze leven in een ontzettend gevaarlijke tijd. Van alle zijden is de vorst der duisternis er op uit om hen mee te sleuren van-God-af. Ze weten dat ze bekeerd moeten worden en dat ze anders het Koninkrijk Gods niet zullen zien. Maar wat wordt er weinig mee geworstd voor Gods Aangezicht en nog minder gezocht naar het leven in de vreze Gods. In die weg wil de Heere Zijn zegen nog openbaren in het leven van onze kinderen. Het is gebleken in het geslacht van Kaleb.

Kaleb krijgt de belofte van de erfenis. God onderscheidt hem en Jozua van het oordeel dat over het volk gaat. Zij hebben goed van de God van het land gesproken. Zij kenden de

kracht van het ware geloof. Maar nu betekent dat niet, dat er geen strijd meer zal zijn voor Kaleb. God vervult zijn belofte door de beproevingen en de strijd heen. Het is enkel genade dat God de belofte geeft en vervult. Het ligt vast in Zijn onveranderlijke en eenzijdige trouw. De Heere kan er niet van af en wil er niet van af. Maar dat betekent toch niet dat het leven van de Zijnen vanzelf gaat. Tussen de belofte en de vervulling ligt de strijd.

Denk het eens in dat Kaleb nog veertig jaar moet wachten eer de belofte werkelijkheid wordt. Dat viel niet mee. Geloof te hebben is veel, maar geloof te beoefenen toch meer. En dat heeft hij telkens weer moeten leren. Elke keer zag hij rondom hem de doden vallen onder het oordeel Gods. Telkens kreeg hij te maken met het boos en verkeerd geslacht van Israël, dat onder het oordeel gedurig maar doorgaat met murmureren. Zelf wordt hij ouder. Hij moet al die tijd de zwerftocht meemaken van het volk. Nee, de strijd hield niet op.

Maar de Heere heeft het geloof onderhouden in zijn hart en leven. Wat kunnen we dat duidelijk lezen in het boek Jozua. Als Kaleb gekomen is in het land der belofte, dan mag hij nog spreken van dit woord. „De Heere heeft mij in het leven behouden, gelijk als Hij gesproken heeft..” De ondertoon is dan: God maakt Zijn Woord waar. De Heere heeft niet laten varen het werk Zijner handen.

Zonder strijd komt niemand van Gods kinderen binnen het erfdeel. Alles komt er menigmaal tegen in. De doodsvijanden van de Kerk houden niet op hen aan te vechten. Hun eigen hart is vaak ook zo vol twijfel en ongelooft. Het gaat door zoveel onmogelijkheden heen. Maar het gaat door de strijd op de erfenis aan. Zij zullen hun wens verkrijgen en eenmaal binnen gaan om die God groot te maken van Wie ze hier groot hebben mogen spreken. En dan komen ze niet binnen om dat zij zo waar zijn, maar omdat God Zelf in Christus Zijn Woord waar maakt. Het zal ook voor hen zijn: gelijk als de Heere gesproken heeft!

Wonderlijk, als Kaleb in het land is en het land wordt verdeeld, dan krijgt Kaleb van Jozua op zijn verzoek Hebron tot zijn erfdeel. Het was de plaats waar de Enakieten wonen, de reuzen. Daar begeert Kaleb te wonen met zijn geslacht. Van die kinderen van Enak hadden de tien andere verspieters gesproken. Vanwege hen hadden zij hun ongelooftaalt laten horen. Zie, Kaleb begeert die plaats, die het land dus niet te veroveren maakte. Al is hij vijf en tachtig, de Heere heeft hem nog kracht gegeven om dit erfdeel op die kinderen van Enak te veroveren. Omdat de God van het land der belofte de Almachtige is en de Getrouwe, Die Zijn belofte vervult. Dan wordt Kaleb op die plaats herinnerd telkens maar weer aan wat de Heere had toegezegd. Het zijn - in - de erfenis doet hem nog gedurig spreken van die God.

Het gaat uiteindelijk om de erfenis die God heeft weggelegd voor die Hem vrezen. Die is verworven door Hem. Die meer dan Jozua is. Sterven is erven. Wij hebben de erfenis verdiend van de eeuwige rampzaligheid buiten God. Ga er niet aan voorbij dat God de erfenis van het eeuwige leven boodschapt in het werk van Christus. Welke zal uw deel zijn? Dat moeten we hier aan de weet komen. De Heere werkt de keuze des harten door de kracht van Zijn Geest. Dan krijgen Zijn beloften zo'n waarde in al mijn gemis. Dan is

VAN DE ADMINISTRATIE.

Ook ditmaal mochten wij weer 10 nieuwe abonnees noteren, allen die daaraan medewerkten onze hartelijke dank. De betalingen van de abonnementsgelden, houden steeds nog aan, en wij herhalen, dat uitgezien wordt, dat niemand ons noodzaakt om een herinneringskaart te zenden.

Aan extra giften ontvingen wij in totaal f 1233.50,— waardoor wij steeds de liefde voor de uitgave van „Bewaar het Pand”, mogen ondervinden.

Wij blijven op aller medewerking rekenen, inzake de juiste adressering van ons blad, opdat de bezorging steeds zo correct mogelijk kan geschieden. Adm. adres: „Bewaar het Pand”, Kwartelstraat 74, Alphen a/d Rijn, giro 704350.

v.d. L.

het rijk voor eigen leven de goedertierenheden des Heeren te smaken. Dan gaat er van het deel, dat God schenkt, zo'n kracht uit. Wat arm als we ons vermaken met het deel van de wereld. Als daar onze lust in ligt en we er genoeg aan hebben. En dat tegen de prediking van het Evangelie van vrije genade in. De Heere wil het nog schenken. Het is alles in Hem te vinden. En wat een grote zaak als de erfenamen straks hun wens verkrijgen. Dan zullen zij er eeuwig aan herinnerd worden dat de Heere hen om zijn welbehagen heeft binnen geleid.

D. Slagboom

Van de redactie

1. Ontmoetingsdag te Kampen. D.V. hopen we zaterdag 26 augustus weer een ontmoetingsdag te houden in het kerkgebouw van de Gereformeerde Gemeente te Kampen, dat we opnieuw voor dit doel mogen gebruiken, wat we natuurlijk zeer waarderen. Het kerkgebouw is gunstig gelegen aan de 2e Ebbingestraat en voldoet helemaal aan het doel, waarvoor we samenkomen. Allen, die er al vaker geweest zijn, weten dat er een wandelpark in de onmiddellijke nabijheid is. Dat is van belang voor hen, die bij gunstig weer in de pauze graag even een wandeling maken. Kampen nodigt allen uit het Noorden uit deze ontmoetingsdag (opnieuw) te bezoeken. En natuurlijk zijn alle mensen uit het Zuiden ook van harte welkom. Ook op hen wordt gerekend. Kampen ligt voor het grootste gedeelte van ons land erg gunstig, vooral als we denken aan de verschillende moderne middelen van vervoer. Het is de bedoeling, dat D.V. achtereenvolgens zullen spreken de predikanten Blom, Van Leeuwen, Hamstra en, na de pauze, Baars, Tanis en Van der Ent. Er zal weer voor koffie en verfrissing worden gezorgd. Ook zal er een boekentafel zijn. Het is gebleken, dat daar wel behoefte aan bestaat. Tenslotte: de aanvang is weer gesteld op 10.30 uur v.m. Laat men nu al deze zaterdag voor de ontmoetingsdag beschikbaar houden. we hopen weer velen in Kampen te mogen ontmoeten en begroeten. Allen zijn van harte welkom, die de waarheid van Gods Woord van harte belijden.

2. Adressenbestand. Er komen druppelsgewijze nog postcode-kaarten en adreswijzigingen binnen. hartelijk dank voor aller medewerking. Mocht de adressering van deze of gene nog niet helemaal juist zijn of er een andere oneffenheid zijn, dan hoor ik dat graag. Mogelijk kan een lezer van ons blad mij of de administrateur inlichten omtrent het adres van P. Schuurink te 's Gravenhage.

Volgens mijn gegevens moet hij wonen Stephensonstraat 34, maar hij blijkt op dit adres onbekend.

3.School voor Dundas en Hamilton. Met dankbaarheid mogen we weer enkele giften vermelden. Via onze administrateur ontvingen we een gift van f 10,— en op de rekening bij de Rabobank te Meerkerk een gift van f 25,— van A. R-H. Aan de bouw van de school wordt hard gewerkt. Er is de verwachting, dat het gebouw op tijd klaar kan komen. Wel zijn er nog financiële vragen. Er moet nog heel wat binnenkomen om de kosten van de bouw te dekken. Maar de gemeenten in Canada doen hun best. Regelmatig hebben er inzamelingen plaats, die spreken van liefde voor de school. Voor het geval er hier nog zijn, die voor dit doel wat willen afzonderen volgen nog enige gegevens. Het rekeningnummer van de school bij de Rabobank te Meerkerk is 34.13.58.053. Het gironummer van de bank is 129785. Ons eigen gironummer is 652422.

B.

Catechismus, leerboek van de orde des heils.

Zondag 46.

Het gaat hier in de eerste plaats om de aanspraak des gebeds: „Onze Vader”. En dat heeft een diep geestelijke betekenis voor de levenden, die door wederbarende genade de Goddelijke natuur deelachtig zijn geworden. Want zij weten er iets van wat het is, te leven onder de majesteit van Gods heiligheid. En al mogen zij enige kennis hebben van de droefheid naar God, die een onberouwelijke bekering werkt tot zaligheid, dan durven zij Hem daarom nog niet aan te spreken als Vader in de Heere Jezus Christus. En een ieder die komt tot het kennen van zichzelf als de grootste der zondaren, buigt in het stof der verootmoediging om te wenen over het kwaad dat bedreven werd, met de bede: „O God, wees mij zondaar genadig”. En de zulken hebben er een diep besef van, dat God hun Vader niet is. Wat dan gepaard gaat met het innig verlangen tot dat geestelijk kennen te mogen komen.

Maar in de aanspraak „Onze Vader”, horen wij niet een discipel bidden in aanwezigheid van de Heere Jezus, want hier bidt de Heere Jezus met Zijn discipelen. En in dat verband spreekt Hij van de Vader tot onderwijzing van het leven des gebeds. Wat Hem doet spreken van de binnenkamer, en dat is een verborgen plaats, om door mensen niet gezien of gestoord te worden. Om zo voor het aangezicht des Heeren ootmoedig te knielen en het hart uit te storten met de boetvaardige bekentenis een strafwaardig mens te zijn. En toch gaat dat gepaard met een innige betrekking op de Vader uit Wiens gunst en gemeenschap men zich kwam te zondigen. Waarom zij dan Gods kinderen liefhebben, daar die niet meer leven voor eigen rekening, omdat zij als „kind” door genade, een thuiskomen hebben ontvangen in de borge-rechtigheid van Christus. Want door het spreken van die mensen uit het innerlijke leven met de Heere, gaat het hart steeds open voor de Heere en Zijn dienst. En hoe heerlijk zal het wel voor de discipelen geweest zijn, toen zij door de grote Meester onderwezen werden in het bidden tot de Vader van alle barmhartigheid. Wat tot op de dag van heden nog van de Heere geleerd wordt, want zij zullen naar Gods beloften van de Heere geleerd worden door de dierbare werkingen van de Heilige Geest. Waarom het dezulken helemaal niet ten kwade is te duiden, wanneer zij uit de hebbelijkheid van het gemoed spreken van „lieve Vader”, daar het hart er zo innig naar verlangt. Want zij komen er des te meer door in het gemis en dat met het innig verlangen de beleving te mogen leren kennen op de leerschool van Christus. Gezonden door de Vader kan Hij alleen ons leiden tot de Vader.

Het gaat in het „Onze Vader” niet alleen om de gemeenschap des Vaders, doch ook om de gemeenschap der heiligen, daar zij het nieuwe leven der genade deelachtig zijn. De kleinste in de genade wordt er door de Heere Jezus in opgenomen, om elkander hartelijk lief te hebben.

De Heere Jezus heeft in het „Onze Vader” de kinderlijke vreze ten doel, en dat nog wel in de eerste plaats. Want bij het gemis van de

kinderlijk vreze, komt er de slaafse vrees voor in de plaats, wat zo schadelijk is voor het nieuwe leven der genade. Men gaat hard en angstig van de Heere denken, wat ons nog wel doet blijven bij de godsdienst, maar de lieflijkheid van de liefde wordt er in gemist, want dat is de bron en de kracht van de innerlijke tederheid des harten. Wanneer de takken van de vijeboom teder worden, dan gaan de bladeren uitspruiten, opdat de boom meer vrucht zou voortbrengen. En door die innerlijke tederheid wordt het nieuwe leven weer liefderijk, hartelijk en innig werkzaam. Het is de ootmoedige tederheid, die in de vreze Gods wordt gevonden. Waarom het „Onze Vader” zo van grote betekenis is, want Hij komt in Jezus Christus, de Zoon Zijner liefde, met Zijn ontfermende liefde tot ons, en dat versiert het hart met kinderlijke vreze, die ons doen wijken van het kwade tot verbinding aan de Heere, om Hem ootmoedig te vrezen.

Het is door Gods ontfermende liefde, dat de kinderlijke vreze van meet af is in het nieuwe leven, om te wijken van het kwade tot het doen van het goede. Waarom het dan ook zo van grote betekenis is te leven bij het licht van Gods vaderlijk liefde in Christus Jezus. Want als Hij niet met Zijn offer gegaan was tot de Vader, toen Hij sprak: „Vader, in Uw handen beveel Ik Mijn geest”, had het hart die vaderlijke liefde nooit kunnen smaken. Waarom dan ook de kinderlijke vreze op de voorgrond staat en het hart der gelovigen steeds meer dierbaar doet worden. Deze kinderlijke vreze gaat gepaard met de troost van het vaderlijk toezicht, dat er door verwekt wordt. En dat geeft hoop op de Vader, verwachting van de Vader en vertrouwen in de Vader te kennen. Wat het hart steeds inniger verbindt aan Zijn ontfermende liefde in het bidden, om te bidden met een levende hoop, een innige verwachting en het kinderlijke vertrouwen, dat Hij voor ons wil zijn een horend God en Vader. Waarmee het hart bekomt een steunpunt in het gebed, om ons in het bidden te vervrijmoedigen. En dat met een innerlijke vreugde, daar Hij ons in Christus hoort en verhoort. Zodat het hart door Zijn Geest getuigenis bekomt dat Hij ons met al onze noden voor Zijn rekening nam. Wat het bedroefde en bezwaarde hart moed en kracht geeft het kruis blijmoedig te dragen en de strijd te strijden in afhankelijkheid van Zijn genade.

Maar daarvan geeft de Heere niet altijd getuigenis in het hart. Het kan zijn dat de vraag rijst: Zou mijn gebed wel verhoord zijn, want ik heb niet zo ernstig en levendig gebeden als het wel betamelijk is, wat het hart dan met ontevredenheid over zichzelf vervult. En dat het toch verhoord is, gelijk men bad voor Petrus die in de gevangenis gesteld was. Maar toen hij stond te kloppen om binnen gelaten te worden, kon men niet geloven dat het Petrus was, en toch had de Heere het gebed verhoord. Waarom wij dan ook naar het bevel des Heeren hebben te volharden in het bidden, om met al onze noden te schuilen onder de schaduw van Zijn vleugelen.

En daarom wil de Heere Jezus dat aan het „Onze Vader” wordt toegedaan: „Die in de hemelen zijt”. Opdat wij van de hemelse majesteit Gods niet aards gedanken en van Zijn almachtigheid alle nooddrift des lichaams en der ziel verwachten.

En al weten wij dat de Heere de hemel heeft tot Zijn troon en de aarde tot een voetbank Zijner voeten en ons wijst op Zijn alomtegenwoordigheid, zo hebben wij onze gedachten toch in afhankelijkheid van Zijn Geest, op te heffen tot Zijn hemelse heerlijkheid, om met diepe eerbied voor Zijn hoogheid en majesteit tot Hem te spreken. Het stof van het aardse en menselijke denken hebben wij in afhankelijkheid van Zijn genade, van onze voeten te schudden. Want in ons bidden kunnen wij alleen heil verwachten van Zijn almachtige genade. En dat is Zijn nederbuigende goedheid in Christus, Die daarvoor ten offer gebracht is, om ons zonder inzicht van enige waardigheid wel te doen. Het is toch onuitsprekelijk groot dat de Almachtige met zulke nietige en onwaardige schepselen alsdat wij zijn, te doen wil hebben, om ons in onze lichamelijke nooddrift te verzorgen van uur tot uur. Wat we met ernst hebben te beseffen. En dan bovenal de nooddrift van onze ziel, die vanwege haar totale verdorvenheid, niet alleen in stand gehouden moet worden, maar ook in het gebruik van al haar zintuigen voorkomende, inwerkende en

achtervolgende genade nodig heeft tot onderwijzing, beleving en volharding. Het is van grote betekenis door het licht der Schrift steeds meer klaarheid te bekomen in onze diepe verdorvenheid, om met steeds meer ootmoed onze ogen op te heffen tot de Heere, om ontferming.

Soest

R. Kok.

GENERALE SYNODE 1977

13

Op 20 september 1977 kwam de generale synode weer bijeen. Op de gebruikelijke wijze opende de voorzitter de zitting. In zijn openingswoord herinnerde hij aan het overlijden van Ds. Kleisen. Hij heette de gasten welkom, namelijk Prof. Coetsée uit Afrika en de predikanten C. Pronk en P. den Butter van de Free Reformed Church of North America. Hij wijst nog op de noodzaak van objectieve berichtgeving in de kranten. Ds. C. Pronk spreekt de synode toe. Hij dankt voor de uitnodiging. Hij is benoemd als afgevaardigde. Later is ook Ds. den Butter door deputaten afgevaardigd wegens de belangrijkheid van de zaken, die aan de orde zijn. Hij brengt de groeten over. Het is voor spreker een hele belevenis. Sinds 1947 is er al correspondentie. Het eerste contact was door een brief van de Rehoboth Reformed Church van Grand Rapids. Die gemeente was zelfstandig, ontstaan uit de Gereformeerde Gemeenten. Die hadden behoefte aan contact. Vandaar die brief. Zij vroeg volle correspondentie. Vanaf die tijd is er de relatie van zuster-kerken. Later zijn er verschillende gemeenten gesticht onder leiding van de gemeente van Grand Rapids, onder de naam van Old Christian Reformed Church. Er kwam een breuk. Toen ontstonden de Free Christian Reformed Churches. Later is de breuk hersteld. De naam is nu Free Reformed Church. Zij erkend het vol-Free Reformed Church. Zij erkent het volledige gezag van het Woord van God en de drie Er zijn 12 gemeenten, verspreid over Noord Amerika en Canada. Er zijn 8 predikanten en 2 studenten, die naar gehoopt wordt in november beroepen kunnen worden. Wat is het eigene van hun kerken? De Schriftuurlijke-bevinding prediking en bearbeiding van de gemeenten. We willen blijven bij de leer van 34 en 92. Het gaat nog om dezelfde zaken als toen. De verandering in de theologie en ethiek, de vragen omtrent gemeente-beschouwing, hoe het verbond is te zien, blijven aktueel. Er is wel een andere vorm van prediking, maar de prediking is in wezen gelijk: wat nodig is om getroost te leven en zalig te sterven. Ook de sociale vragen van deze tijd. Wanneer echter te grote ruimte daarvoor gevraagd wordt, dan komt de noodzakelijkheid van de wedergeboorte op de achtergrond. De vraag van Luther: hoe vind ik een genadig God? wordt niet veel meer gehoord, maar zij willen er bij blijven. Ze zoeken contact met allen, die deze waarheid liefhebben. Er zijn er in Canada en Amerika, die een geweldige belangstelling hebben voor de engelse Puriteinen. Veel werken van Owen, de Erskines enz. worden uitgegeven en gelezen. Dat is een goede zaak. De ogen van velen gaan open voor de dode orthodoxie, maar ook voor de nieuwe theologie. We hopen, dat deze beginselen hier nog levendig zijn. We hebben soms meer contact met Engelse en Schotse kerken dan die met die van Hollandse afkomst, omdat die weinig belangstelling hebben voor die schrijvers. Wanneer we in Canada in aanraking komen met die Engelse en Canadese kerken doet dat weldadig aan. Eerst hebben we zeer afgezonderd geleefd. Dat was ook door de taak die we hadden om ons eigen kerkelijk leven te consolideren. Nu is er een overgangsfase. De jongelui kennen het Engels. Nu zijn we op een kritiek punt. Welke koers zullen we gaan varen? Voorlopig moeten we nog zelfstandig blijven staan. We willen trouw blijven aan het beginsel, meegenomen uit Holland. De Schriftuurlijk-bevindelijke waarheid is ons lief. Spreker hoopt, dat die ook bij ons geliefd zal blijven. Vragen over wedergeboorte enz. zijn geen achterhaalde vragen. Wat in Handelingen 15:11 staat is nog van belang: „Maar wij geloven, door de genade van de Heere Jezus Christus, zalig te worden op zulke wijze als ook zij: soevereine genade, door de Heilige Geest”. Prof. Van 't Spijker beantwoordt deze toespraak. Hij is in Canada geweest en heeft

met de gemeenten kennis gemaakt. Ds. Pronk heeft verschillende elementen naar voren gebracht, die lieflijk in de oren klinken. Het zijn dochter-kerken. We vinden daar veel van ons eigen kerkelijk leven. De problematiek is voor hen dezelfde als elders, toen niet meer in het Nederlands kon worden gepreikt. Hij denkt, dat het probleem is het probleem van de taal. Daarom is het goed, dat zij zich oriënteren op de angelsaksische theologie. Dat hoeft geen wezenlijke verandering in te houden. Het zal een van de zorgen zijn om dit element op een rechte wijze in te bouwen in hun kerkelijke leven. Spreker wenst die kerken van harte Gods zegen toe.

Prof. Coetsée krijgt het woord en brengt de groeten over namens de Gereformeerde kerken van Zuid-Afrika. Die kerken zijn niet groot, de kleinste van de drie: 160.000 - 170.000 leden, waarvan er 120.000 Afrikaans spreken en 40.000 - 45.000 tot de zwart-volken behoren. Hij hoopt, dat de correspondentie geen zaak van papier zal zijn.

Ds. J. H. Velema beantwoordt deze toespraak.

Aan de orde komt nu het rapport van de deputaten voor de eenheid van de Gereformeerde belijders en de correspondentie met de buitenlandse kerken en rapport 2a van de synodale commissie. Daarin gaat het met name vooral over de verhouding tot de Chr. Reformed Church in Noord Amerika. Deputaten stellen voor de door de kerk aangeboden vorm van kerkelijke relatie te aanvaarden, zoals dat dan verder wordt omschreven. De synodale commissie sloot zich daarbij aan.

Ds. Bouw is niet gelukkig met de voorstellen. Zijn de verschillen niet te groot? Van geestelijke eenheid is geen sprake. Hij heeft vooral bezwaar in verband met de verhouding tot de Free Reformed Church.

Ds. Tanis stelt aan deputaten verschillende vragen. Is er bij het overleg met de Free Ref. Church ingegaan op de bezwaren, die daar tegen deze kerk is? In de acta van 1968 staat, dat praktische, niet bijbelse gronden zijn aangevoerd omtrent de opheffing van 1908. De beschouwing in de Christian Reformed Church op zich blijft rechtmatig. Wat de vorm van de relatie betreft: Op 29 september 1975 was er een vergadering met contact-personen uit die kerken. Toen is gesteld: alleen in overleg met de Free Reformed Church. Deputaten hebben het besluit genomen een positief advies uit te brengen. Is dat niet erg prematuur? Spreker wijst op de kerkorde. Hij leest in het verslag, dat de afgevaardigden contact hebben gehad met afgevaardigden van de Free Reformed Church. In het rapport van deputaten wordt gewag gemaakt van een brief aan de Free Reformed Church. Wat staat er in die brief? Spreker gaat in op de interne situatie in de Chr. Reformed Church. Hij las een artikel van Ds. Bonsma in The Banner. Deze wijst op veranderingen. Hebben deputaten zich daar niet op bezonnen? Spreker wijst op verschillende bladen, die daar verschijnen. Er is ook een relatie met de Reformed Church. Hoe denkt de Chr. Reformed Church over de theologische ontwikkeling in Nederland? Waarom is het contact verbroken met de Vrijgemaakten? Hij wijst op rapport 44. Hebben deputaten dat bestudeerd? Welke zorg hebben zij over de ontwikkeling in de Free Reformed Church? Is er een Schriftuurlijke basis om de voorgestelde correspondentie te aanvaarden? Er is pauze.

B.

PSALMBERIJMINGEN

We ontvingen van Drukkerij en Uitgeversmaatschappij B.V. v/h Buijten & Schipperheijn, Valkenburgerstraat 106, Amsterdam-C, een exemplaar van de uitgave Psalmberijmingen, en wel het 6e cahier. De uitgave geschiedt door de Stichting Schriftgetrouwe Psalmberijming, Prins Bernhardlaan 41, Vlaardingen, in samenwerking met bovengenoemde Drukkerij en Uitgeverij.

Het verzoek is dit boekje zo spoedig mogelijk in ons blad te bespreken. Dat is voor een werk als dit niet gemakkelijk, om niet te zeggen onmogelijk. Wanneer er een eenvoudig werk van dezelfde omvang - 134 blz. - het licht ziet, is het meestal niet moeilijk om binnen enkele weken een recensie te geven. Maar we hebben hier te maken met een nieuwe

berijming van de psalmen. Dat is een teer onderwerp. Er kunnen vragen opkomen. Is er wel behoefte aan een andere berijming van de psalmen? Moet de onrust in het kerkelijke leven nog vergroot worden door weer een andere berijming van de psalmen? Kunnen we de beoordeling losmaken van de reeds in den lande geschapen verdeeldheid ten opzichte van de psalmberijmingen, die in gebruik genomen zijn? Aan welke eisen moeten dichters voldoen om in staat te zijn een berijming te geven, die niet alleen de woorden, maar ook de geest van de psalmen weergeeft? Aan welke eisen moeten zij voldoen, die over nieuwe berijming een oordeel moeten geven?

Dit alles maakt huiverig om een oordeel uit te spreken en dat nog wel op zo korte termijn. Toch willen we een algemene indruk geven. Maar deze moet dan los gezien worden van de vraag of het gewenst is de berijming van 1773 te vervangen door een andere, welke dan ook. Het moet duidelijk zijn, dat de kerken daarmee op het verkeerde pad gekomen zijn. Maar deze stichting wil een Schriftgetrouwe psalmberijming. In een Woord vooraf zegt zij het volgende:

„Van de 68 psalmberijmingen in dit cahier zijn er eerder 23 gepubliceerd in ons 5e bundeltje, waarvan nog slechts een beperkt aantal voorradig is, zodat een herdruk daarvan wenselijk bleek. Met deze zesde bundel is het aantal door ons gepubliceerde berijmingen op 126 gekomen. Wij hopen binnen afzienbare tijd de berijmingen van de resterende 24 psalmen gereed te hebben en dan een volledige psalmbundel met muzieknotatie te kunnen publiceren. Gaarne vertrouwen wij dat u ons werk vooral wilt vergelijken met de Schrifttekst en met andere psalmberijmingen en dat u deze psalmen beslist ook zult zingen. Immers, daarvoor is een berijmde psalm in de eerste plaats bestemd! Wij hebben bij onze arbeid dan ook zoveel mogelijk aandacht geschoten aan een goede verhouding tussen woord en toon, daar we er van overtuigd zijn dat geen bevredigende psalmberijming kan worden verkregen wanneer de structuur van de Geneefse melodieën niet terdege wordt bestudeerd en woord en zinsbouw zo zorgvuldig mogelijk op die melodieën worden afgestemd. Voor opbouwende kritiek staan wij te allen tijde open”.

Vele berijmingen zijn van de hand van Drs. Joh. Luijkenaar Francken. De dichters willen de woorden van de Schrift getrouw weergeven. Dat wil niet zeggen, dat de verzen ook vertrouwd overkomen. Wij zijn opgegroeid bij de berijming van 1773. We kennen de woorden. En de Heere heeft menigmaal daardoor willen spreken tot Zijn kinderen om hen te onderwijzen en te vertroosten.

De woorden van deze berijming klinken vreemd in de oren. Laten we een voorbeeld nemen.

Wie wegzwerft ver bij U vandaan,
die zal voorwaar te gronde gaan.
Want Gij verdelgt hen die verwaten
en overspelig U verlaten.
Maar dit is al wat ik begeer:
te zijn nabij mijn God en Heer,
mijn toeverlaat, mijn Een en Al,
de HEER, wiens werk ik roemen zal.

Dit is het laatste vers van Psalm 73, naar de berijming van J. Klein Fzn. Daarin vinden we dezelfde gedachte als in de berijming van 1773. Alleen, in die berijming wordt alles veel sterker uitgedrukt en dat maakt op het hart van hen die de Heere vrezen toch meer indruk.

We nemen nu het laatste vers van Psalm 84, berijmd door Israël Abrahamson.

Want God is de Heer die ons mild
als zon bestraalt en dekt als schild;
Hij zal genade en ere geven.
De HEER onthoudt hun 't goede niet,
die dankbaar doen wat Hij gebiedt,
die in oprechtheid voor Hem leven.
Welzalig wie op U vertrouwt,
Heer der heerscharen, op U bouwt!

Die dankbaar doen wat Hij gebiedt. Dat lezen we niet in Psalm 84 onberijmd. Wel: Hij zal het goede niet onthouden dengenen, die in oprechtheid wandelen. In de berijming van 1773 is dit beter weergegeven.

Tenslotte noemen we nog Psalm 89:8 naar de berijming van Drs. Luijkenaar Francken. In zijn berijming is het vers 7.

Gij toch, Gij zijt hun roem, de luister
van hun kracht.
Uw vrije gunst alleen wordt ere
toegebracht.
Gij heft ons hoofd omhoog, doet ons de
eerkroon dragen,
ontvangen door uw gunst, uw eeuwig
welbehagen.
Ons schild is van de Heer, ons is voor
heel het leven
een koning door de Heil'ge Israëls
gegeven.

Wanneer we daarmee de berijming van 1773 en nog meer de Schrift naar de Statenvertaling vergelijken dan valt er toch wel enig verschil op. Denk aan deze woorden der Schrift: en onze koning is van de Heilige Israëls.

Laat dit genoeg zijn om te laten zien dat we met belangstelling van dit werk kennis genomen hebben. Uiteraard neemt dat onze bezwaren niet weg, die verbonden zijn aan nieuwe berijmingen.

Het boekje kost f 4,90 en is te verkrijgen bij bovengenoemde stichting: postgirorekening 2970800 ten name van de penningmeester van de stichting te Zaandijk.

B.

Voor de jeugd!

Beste Jongelui!

Eerst iets in het algemeen.

De feestdagen behoren weer tot het verleden. dat zijn altijd drukke dagen, vooral voor een predikant. Heeft een ander op deze dagen meestal vrij, een predikant is op die dagen meestal met extra werk belast. Jullie moeten dat niet zo opvatten als zou dit een „last” zijn. want als het goed is, is dat geen last, maar een „lust”. En ik mag zeggen, dat het ook dit jaar weer een lust geweest is, om van de heilsfeiten getuigenis af te leggen. O zeker, als je er voor staat, kun je er tegenop zien. Het is en blijft altijd een hoogst gewichtig werk, om het Woord des Heeren te verkondigen. Doch als men waarlijk tot die arbeid geroepen is, dan doet de Heere het toch steeds weer ervaren, dat Hij, Die roept, ook getrouw is, Die het ook doen zal. Op een verrassende wijze mag dan het Woord wel eens openvallen, zodat men na alle voorbereidingen, toch onder het preken soms, dingen krijgt te zien en door te geven, die men van te voren echt niet had kunnen bedenken. dan wordt men verwaardigd om uit de goede schat des harten, niet alleen oude dingen, maar ook weer nieuwe dingen voort te brengen. De dienaar moet dan belijden: Hij schenkt mij hulp en Hij redt mij keer op keer. Wat is dat rijk. Want dan beleef je weer dat er toch nog een God is, Die helpt in nood. Ja vrienden, Hij is er, al zegt de gehele wereld en alle tegensprekers van binnen: Waar is nu die God op Wie gij bouwdet; En aan Wie ge uw zaak vertrouwdet?

Het is rijk voor een predikant, als hij hiervan ervaring mag hebben. Maar het is niet minder rijk voor een luisteraar. En nu denk ik natuurlijk aan jullie in de eerste plaats. Ik neem aan dat jullie met de feestdagen ook naar de kerk geweest zijn. Dat behoort heel eenvoudig zo. Wij zijn dat jegens God Zijn dienst verplicht. Of dit altijd zo verstaan wordt, waag ik wel eens te betwijfelen. Je ontmoet altijd nog mensen, en dat zijn er echt niet weinigen, die denken dat je het als een gunst beschouwen moet, wanneer zij nog eens naar de kerk komen. Je moet bij hen beslist niet aandringen op twee keer komen. En je moet ook vooral de dienst niet te lang laten duren. Want dan komt men helemaal niet meer. Veel ouders denken er helaas ook zo over. Men zegt dan, als je over de meer of mindere ontrouwe kerkgang van hun kinderen spreekt: Dominee, je moet al blij zijn als ze één keer komen, en dan in deze tijd. want er zijn er zo velen, die helemaal niet komen. Dat laatste spreken wij beslist niet tegen. Wij noemen het ook zonder meer: erg, als men gedoopt is en in de kerk opgevoed, en zijn plaats in de kerk maar ledig laat. De Heere zal dit zien en zoeken. Laat een ieder daarvan overtuigd wezen.

Wij hebben, dat willen we ook nog wel toegeven, liever een half ei dan een lege dop. We bedoelen, dat men altijd nog beter één keer komen kan, dan dat men helemaal niet komt. Doch als men denkt dat men God behaagt, wanneer men één keer komt, terwijl het toch twee keer zou kunnen, dan zit men er helemaal naast. want God is geen

mens. Die zegt niet: Ik heb liever een half ei, dan een lege dop. God wil alles of niets. Of liever: Hij wil zonder meer: ALLES!!!
Je kunt het met God nooit op een accoordje gooien. Hij zegt: Mijn zoon, Mijn dochter, geeft Mij uw hart. Met minder is de Heere nooit tevreden. Dus twee maal komen is plicht. Meer niet!

Daar zit niets verdienstelijks in. Ja, dat is wel niet in de lijn van deze tijd, als ik het zo zeg. Want als het gaat over iets „doen”, dan komt al heel gauw de vraag aan de orde: Wat ga ik er mee verdienen? Voor niets, zegt men dan, gaat de zon op. We doen tegenwoordig niets meer voor niets.

Nu weet ik wel, in natuurlijke verhouding is de arbeider zijn loon waardig. Daar doen wij niets van af.

Maar in onze verhouding tegenover de Heere staat het anders. Wanneer we alles gedaan hebben, wat we schuldig zijn te doen, dan zijn we nog maar onnutte dienstknechten, die niet meer gedaan hebben, dan wij schuldig waren te doen. Zo staat het in de bijbel. En dat is de regel waar de Heere Zich aan houdt. Die gaat nooit van Zijn Woord af. Vergeten jullie dat ook nooit!

Wanneer we echter onze plicht nakomen, dan wil de Heere daar toch Zijn zegen aan verbinden. Dan kan men ook als luisteraar in de kerk er achter komen, dat God er is. Misschien weten jullie daar ook wel wat van? Mogelijk hebben jullie onder de bediening van het Woord een zegen gehad. Ja, dat hoor je zo wel eens zeggen van deze of gene: Ik heb onder de preek een zegen gehad.

Wat is dat eigenlijk, vragen jullie misschien? Ik geloof niet dat door iedereen daaronder hetzelfde verstaan wordt. Ik geloof ook niet, dat een ieder die zegt, een zegen gehad te hebben, die ook metterdaad heeft gekregen. Want er zijn mensen, die, als ze in hun gemoed geraakt zijn, tranen hebben geschreid, menen dat dát het is.

Dat is lang niet altijd het geval. Ten deze is de een anders dan de ander. En vergeet ook niet, dat Ezau ook tranen geschreid heeft, terwijl deze toch niet in de flessen van God zijn terecht gekomen. dat wil zeggen: Zij hadden voor God geen waarde, en daarom werden ze niet geteld.

Een zegen krijg je, wanneer het Woord iets doet in je leven. Wanneer b.v. dat Woord je veroordeeld, je er helemaal buiten zet, je doet geloven dat je een verloren mens bent. Dat is een zegen, al kun je het er dadelijk niet zo voor houden. Toch is het zo.

Je gaat dan met schuld naar huis. Met zakken vol schuld. Niet om er mee te blijven lopen, doch, om door de nood gedreven, er mede naar de Heere te vluchten. Deze zegt: Dat wie zijn zonden belijdt en laat, die zal vergiffenis ontvangen. Dat doe je dan ook, in de stilte voor Zijn aangezicht. Je doet dat ook tegenover je naaste, als je daar tegenover jezelf misgaan hebt. Je bent dan niet eerder tevreden voor je naaste zegt, dat hij je vergeven heeft, wat je hem beleed. Maar zo is het dan ook in de verhouding tegenover de Heere. Je moet het dan van de Heere weten, dat Hij het je ook vergeven heeft. En dat doet Hij door middel van Zijn Woord en Geest. Dat wordt dan toegepast aan je hart. Je weet het dan heel zeker, omdat God het Zelf tegen jou gezegd heeft, dat Hij, zo ver het west verwijderd is van het oosten, om je naar Hem schreiende ziel te troosten, de schuld en zonde voor eeuwig weg gedaan heeft.

Zo'n God te ontmoeten, Die zo vergeeft, mild en overvloedig, dat doet je goed. Dan word je van binnen omringd door vrolijke gezangen van bevrijding. Dan gaat alles in je de Heere loven, omdat je gelooft, dat Zijn goedertierenheid tot in der eeuwigheid is.

Dit te beleven is een zegen van God te hebben gekregen. Je weet dan ook wat je aan God hebt. Want door God gezegend te worden, is eigenlijk niets anders dan te horen, dat God goed is voor een slecht mens!

Ik weet wel, hier is natuurlijk nog veel meer over te zeggen, doch we willen het hier nu bij laten, in de hoop dat dit geen vreemde zaken zijn in jullie leven.

Jullie weten dat wij het beroep naar de gemeente Dordrecht-Centrum hebben aangenomen. We moeten een weg gaan, die we zelf niet hebben gezocht, doch waarop de Heere ons heeft geleid. Wonderlijk geleid! Zijn Naam is wonderlijk en zijn doen is wonderlijk. Gelukkig als men dat ook op mag merken. In verband hier mee hopen we Dinsdagavond D.V. 30 mei a.s. afscheid te preken in Katwijk. De dienst begint dan om

7.45 uur. Als er onder jullie zijn, die dat mee willen maken, dan zijn jullie hartelijk welkom.

Zaterdagavond 10 juni hopen we door Ds. M.C. Tanis van Sliedrecht-C. bevestigd te worden, om dan in de zelfde dienst intrede te doen. De dienst begint dan om 7 uur. Na veel wikken en wegen is het op deze datum, dagen tijd vastgesteld, ook voor onze jonge vrienden. Want die kunnen op Zaterdagavond het beste weg. Gezamenlijk uit! Ik heb laatst in Rotterdam op een Zaterdagavond een jeugdvergadering geleid. En toen waren er naar schatting wel 400 jonge mensen aanwezig. Ik heb toen gedacht: Wat zou het mooi zijn, als al die vrienden en vriendinnen en nog meerderen nu op Zaterdag 10 juni ook eens aanwezig waren. Je zoudt er ons en de gemeente Dordrecht door verblijden. Wie weet of het je niet tot een „eeuwige zegen” zou zijn. Wij wachten af en zien uit!!

Dit stuk is langer geworden dan we dachten. we komen aan Filemon niet meer toe. Doch dat doen we dan D.V. de volgende keer weer. Met hartelijke groeten jullie aller vriend.

Ds. H. C. v.d. Ent.

**Zoekt U alleen verantwoorde boeken
Kom dan bij boekhandel Kool zoeken**

**Dus niet langer gezocht,
Daar al uw boeken gekocht.**

Wij leveren en verzorgen gaarne al uw in-
tekeningen van al uw

★ **Boekwerken - Bijbels - Psalmboeken, (ultsluttend Statenvertaling) - Houtbrandteksten - Tegels - Houtsnijwerk - Boekenleggers, enz. enz.**

UITGEVERIJ - BOEKHANDEL

KOOL

Stationssingel 50 - Veenendaal - Tel. 08385 -
13978 - Postbus 177 - Antwoordnummer 77
Giro 280572 - Bankrek. Rabobank Veenendaal
Rek. nr. 36.51.10.191.

IN PLAATS VAN KAARTEN.

Wanneer de Heere het ons geeft, gedenken wij op 3 juni a.s. met grote dankbaarheid dat onze ouders en grootouders

B. v.d. Wal

C. v.d. Wal-Dubbelman

25 jaar in het huwelijk verbonden zijn.

Wijlen Ds. M. Baan gaf hun in de trouwdienst het Woord van de Heere:

„Ik ben de God van Bethel” - Gen.31:13a. Dat is in hun huwelijk bevestigd geworden.

Het is onze bede dat zij samen deze zegen nog lange tijd mogen blijven ervaren en zo tot zegen mogen zijn.

Lunteren: Jan, José en Cotie

Dordrecht: Cobie en Jaap

Huiberdien en Jouke

Bastiaan

Cors.

Wie onze ouders wil feliciteren is van harte welkom op D.V. zaterdag 3 juni a.s. van 3 tot 5 uur, in het gebouw „Gravenhorst”, Vijverlaan 1, Dordrecht.

Verschenen: ALLES GENADE

gedachtenispredikatie uitgesproken door
Ds. H. C. v.d. Ent ter gelegenheid van zijn 25 jarig
ambsjubileum ± 4,90

Voor Uw bestellingen:

Boekhandel Noordermeer, Anjelierenstraat 43,
Rijnsburg, tel. 01718-23063 bgg 22737

Tevens Uw adres voor al Uw theologische werken en
schoolboeken.

D.V. 15.6.78 hopen wij ons filiaal in Katwijk aan Zee te
openen, adres: Bosplein 2.

Vacantie in mooi Drente

Hoogeveen, centrum, vlak bij bos, hei en zwembad.
Onze woning is te huur aaneengesloten van 22 juli tot
en met 12 augustus.

Mooie woning met open haard; gebruik van fietsen.
Tevens te koop 5 à 6 persoons bungalowtent met
aparte keuken: Ringo K2 met toebehoren, alsmede
mooie bagagewagen, goed onderhouden. Inlich-
tingen: C. Jansen, Julianastraat 4, Hoogeveen, Tel.
5280-66746.

**Schuldloos gesch. vr. 60+ prov. Geld. zoekt inw.
van dame om eenzaamheid op te lossen. Br. ond.
no. 10 v.d. blad.**

SHALOM!

Israëlis verheugd over Uw komst.

Het Joodse volk heeft altijd zeer nauwe betrekkingen gehad met het Nederlandse. Vandaar dat men in Israël bli-
is wanneer Nederlanders een dermate belangstelling voor hun land tonen, dat zij tot een bezoek overgaan. Een
bezoek dat echter nog meer inhoud heeft dan alleen land en volk te leren kennen. Immers een confrontatie mei
tal van Bijbelse plaatsen is een wens, die in veel harten leeft. Jerusalem, Bethlehem, Kapernaüm, Tiberias. Het
zijn allemaal plaatsen die wij in feite al zo goed kennen.

Vertrek datum Reisleiding

14 aug.	Ds. G. Bouw te Scheveningen
4 sept.	Ds. A. Vlietstra te Doornspijk
11 sept.	Ds. L. Roetman te Waddinxveen
16 sept.	Ds. E.F. Vergunst te Middelharnis
30 sept.	Ds. C. Treure te Veenendaal
10 oktober	Ds. L.W. van de Meij te Middelharnis

19 juni Jongerenreis o.l.v. Ds. Romeijn
(nog 3 plaatsen open)

Voor ons zijn deze plaatsen belangrijk. Een
reis met Amicitia, naar Israël gaat daarom
langs al deze plaatsen. Een reis die ieder van
ons graag zou willen maken. Een reis die nu
binnen ieders bereik ligt. Hieronder volgen de
data waarop er nog plaatsen open zijn.
Daarachter vindt u de naam van uw reislei-
der. Voor meer informatie kunt u zich wenden
tot onderstaand adres. Onze informatrice
verstrekkt u, ook telefonisch, al die gegevens,
die voor u van belang kunnen zijn. Een
telefoonij is voldoende.

**IKK
AMICITIA
IKV**

DE BOOMGAARD 13
DRIEBERGEN
TEL. 03438-5656